

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Változó engedékenységi és fúziós szabályozás a GVH-nál

Ez év június elsejével módosult a versenytörvény. A jogszabályi változtatásoknak köszönhetően bővül a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) eszköztára. Az új törvény zökkenőmentes alkalmazása érdekében a versenyhatóságnak számos feladatot kellett elvégeznie.

A módosított versenytörvény leginkább a kartellek elleni fellépés területén bővíti jelentős mértékben a GVH eszköztárát. A legterjedelmesebb változást az jelenti, hogy a hatóság által alkalmazott engedékenységi politikát ezentúl a versenytörvény szabályozza. Az engedékenység lényege: ha a kartellezésben résztvevő vállalkozás felfedi a GVH-nak a kartellezés tényét és egyidejűleg bizonyítékot is szolgáltat a jogsértés bizonyításához, akkor a GVH teljesen vagy részben elengedi a vállalkozással szemben egyébként kiszabható bírságot.

Azok a kartellező vállalkozások, akik időben kiszállnak a megállapodásból és a versenyhatósághoz fordulnak, több előnnyel is számolhatnak a GVH-val történő együttműködésből. Sor kerül bírságelengedésre vagy a bírság összegének csökkentésére, az esetleges büntetőeljárásban büntethetőséget kizáró okot jelent a hatósággal folytatott együttműködés, illetve a kártérítés esetén az engedékenységben részesülő vállalkozás nem tartozik egyetemleges felelősséggel.

A bírság mellőzésére vagy csökkentésére a 2009. június elseje után induló engedékenységi ügyekben már nem a korábbi közlemény, hanem a módosított versenytörvény rendelkezései lesznek irányadóak. Emellett az engedékenységgel kapcsolatos szabályokat és gyakorlati tudnivalókat az engedékenységi űrlap és tájékoztató tartalmazza, mely dokumentumokat a GVH a honlapján teszi közzé. Az űrlap a bírság mellőzése és csökkentése iránti kérelem benyújtásának formai és tartalmi szabályait tartalmazza, a tájékoztató pedig az űrlap alkalmazását segíti.

Az engedékenységi politika alapjai nem változtak, így továbbra is él az a szabály, hogy teljes bírságelengedésben csak a hivatalnál elsőként jelentkező bűnbánó részesülhet. Az új engedékenységi rendszer azonban számos, a vállalkozásokra nézve kedvezőbb szabályt tartalmaz. Ilyenek például az EU mintára bevezetett nem végleges kérelem (ún. marker-kérelem) és az előzetes kérelem benyújtásának lehetővé tétele. Ezek a teljes engedékenységi kérelemnél rövidebb, kevesebb idő alatt elkészíthető kérelem-típusok és így lehetővé teszik, hogy a vállalkozások szinte a kérelem benyújtásáról való döntéssel egyidejűleg biztosíthassák a GVH-nál az első helyüket a kérelmezők sorában. Szintén a vállalkozások számára kedvezőbb szabályozás, hogy az űrlap a korábbiakhoz képest részletes tájékoztatást ad arról, hogy egyes kérelem-típusok esetén milyen jellegű és mélységű információt célszerű a kérelmezőnek benyújtani ahhoz, hogy a kérelme sikeres lehessen. Az engedékenységi politika átláthatóságát és kiszámíthatóságát növeli a tájékoztató azon része is, amely részletezi, hogy a GVH hogyan értelmezi a gyakorlatban az engedékenység elnyeréséhez szükséges, versenytörvényben előírt többletfeltételeket, így a

jogsértés meghatározott időpontban való abbahagyásának kötelezettségét és a kérelmező együttműködési kötelezettségét. Szintén a vállalkozásokra nézve kedvezőbb szabály, amely szerint az a vállalkozás, amely egy másik vállalkozást a kartellben való részvételre kényszerített, ezentúl nincs kizárva a bírságcsökkentés lehetőségéből. (Az engedékenységi rendszer további megújult szabályairól a GVH honlapján a „Gyakran ismételt kérdések a GVH engedékenységi politikájával kapcsolatban” című dokumentum ad áttekintést.)

A június elsején hatályba lépő törvénymódosítás változásokat hoz a vállalkozások összefonódásának engedélyezésében is. A vállalkozások összefonódásának ellenőrzésekor a GVH eddig az ún. „erőfölény tesztet” használta, 2009. június 1-től ehelyett az Európai Bizottság által is használt „hatékony verseny tesztet” (significant lessening of competition teszt) kell alkalmaznia. A jövőben tehát a GVH abból a szempontból is meg fogja vizsgálni a vállalkozások egyesülési kérelmeit, hogy azok nem okozzák-e a verseny szűkülését az adott piacon. A verseny ugyanis nem csak akkor gyengülhet, ha egy cégcsoport erőfölényes helyzetbe kerül, hanem akkor is, ha az új helyzetben piaci ereje jelentősen megnő. A jogszabályi változás miatt a GVH módosította a fúziók bejelentésére szolgáló űrlapját. A vállalkozásokat érintő változás, hogy a június 1-től hatályos versenytörvény az összefonódáshoz szükséges engedélykérés elmulasztása esetén kiszabható bírság maximális napi összegét az eddigi ötvenezerről kettőszázezer forintra emeli, miközben emelkednek fúziós ügyekben alkalmazott az eljárási díjak is.

A versenytörvény június elején hatályba lépő módosítása a versenykultúra fejlesztésével kapcsolatos szabályokat is megváltoztatja, szélesítve ezzel a GVH e tevékenységi körét. Fejlesztési célként bekerül a törvénybe az uniós versenykultúra és a fogyasztói kultúra támogatása.

A versenytörvény az elmúlt időszakban viszonylag gyakran módosult. A GVH úgy ítéli meg, hogy a versenytörvény mostanra lett olyan kidolgozottságú, hogy megfelel azoknak az alapkritériumoknak, miszerint a verseny a fogyasztói jólétet növeli, illetve a gazdaság hatékony működését elősegíti. Ezekon túlmenően a versenytörvény megfelel az EU-s normáknak és tartalmazza mindazokat az elveket, amelyeket egy korszerű versenyszabályozásnak tartalmaznia kell. Mindebből az is következik, hogy a GVH reményei szerint a versenytörvény módosítására a következő években nem lesz szükséges és ezzel piaci szereplők jogbiztonsága is erősödik.

Budapest, 2009. június 2.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihalovits András

Gazdasági Versenyhivatal
cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.
levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036
tel: +36-30 618-6618
email: Mihalovits.Andras@gvh.hu
<http://www.gvh.hu>